

NUPinfo – hírek

- A május 1. és 4. között megrendezett Ifi „A” Négytusa Európa-bajnokságon remekül szerepeltek a héraklészes fiúk és lányok. Egyéniben a KSI-s *Németh János* az ötödik *Kasza Róbert* a nyolcadik helyen végzett. *Asztalos András*sal kiegészített csapatunk így bronzérmes lett. A váltóba *Tibolya Péter* ugrott be, kis különbséggel másodikok lettünk. A *Költő Nikolett-Tóth Eszter-Pafkó Rita* összetételű csapat a dobogó harmadik, míg a *Stefanovits Nikolával* felálló váltó a dobogó második fokára állhatott.
- **Egykori és a jelenlegi KSI-s kerékpárosok** álltak a dobogóra a Parád és Galyatető közötti 17,5 km-es táv teljesítése után, az Országos Hegyibajnokságon. A Mátra emelkedőjén tizennégy rajthoz álló versenyzőnk közül a haladóknál *Schipp Olivér* második, a serdülőknél *Csenécs Norbert* negyedik, az ifiknél *Soós Péter* harmadik, *Cziráki István* pedig negyedik helyezést ért el. Az eredmények tekintetében külön érdekesség, hogy a felnőtt mezőnyben az egykori „KSI-istállóban” nevelkedett, jelenleg ferencvárosi négyesfogat végzett az élen: sorrendben *Lengyel Tamás*, *Szekeres Csaba*, *Árva Attila* és *Vigh Aurél*. Lehet, hogy jó úton halad utánpótlásunk?
- **Idén április utolsó hétvégéjén** Miskolc városa adott otthont a sorrendben 51. judo országos bajnokságnak. A hagyományosan nívós verseny erős mezőnyében kiválóan szerepeltek héraklészes fiataljaink: *Perge Ilona*, ifi Európa-bajnokunk *Baczkó Bernadett*, *Mészáros Anett* és *Horváth Bernadett* sem találtak legyőzőre. A fiúk is bizonyítottak, hiszen a hatvan kilogrammosok versenyében *Szepeai Dávid* a KSI SE-Gemenc színeiben a második helyen végzett.
- A moszkvai Európa-bajnokság negyedik helyére futott be a ritmikus gimnasztikázók és tornászok alkotta magyar csapat. E kora májusi sikerben jelentős részt vállaltak a héraklészes lányok is. *Kúv Renáta* felemás korláton, *Péntek Tünde* talajon bemutatott gyakorlatával bizonyította tehetségét.
- **Május 17. és 18. között**, immár 58. alkalommal rendezték a férfi öttusázók Thorn-kupáért kiírt országos egyéni és csapatbajnokságát. Fiataljaink és egyben a Héraklész program sikere *Marosi Ádám* egyéniben elért hatodik helye, aki a bajnokságot Honvéd győzelmében is kivette a részét. *Halasi Zoltán* és *Tibolya Péter* az UTE színeiben a második, *Lipták Róbert* az Alba Volán csapatával a harmadik helyen végzett.
- A héraklészes úszók már a nemzetközi elitbe tartoznak... Még a görög istenek is féltékenyen tekinthettek a magyar fiatalok görög fővárosban elért sikereire. De lássuk az eredményeket... *Risztov Éva* két számban bizonyult a legjobbnak, *Szepeai Nikolett* és *Bohor Richárd* szintén elsőként robbantak a célba. Továbbá *Cséb László* és *Reményi Diána* második, míg *Financsek Gábor* és *Czakó Andrea* negyedik helyezést ért el. Ez az idei Akropolisz-kupa mérlege, így nem csoda hogy a nemzetek közötti összesített pontversenyben a mieink végeztek az élen.
- A junior kézilabdások április 18. és 20. között a braziliai korosztályos VB előtt csaknem három hónappal, a franciaországi Toulouse-ban világbajnoki selejtező sorozaton vettek részt. A fiúk Franciaország, Csehország és Hollandia válogatottját legyőzve az első helyen zártak.
- **Immár az új sportágak vezetőivel** kiegészülve zajlott május 14-én a Héraklész Bajnokprogram értekezlete. Az aktualitásokon túl szó esett többek között a tantervfejlesztési programról, a Héraklész adatlapokról - amelyekből kiderül: tizenkilenc sportágat figyelembevéve csaknem kétszázhatven sportegyesületből több mint ezerkét száz fiatal versenyző tagja a programnak -, az Adidas sportruházat és a Verofit táplálékkiegészítők felhasználásáról, valamint a diagnosztikai vizsgálatokról.
- A sportiskolai rendszer előkészítése érdekében egyeztető tárgyalások folynak a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet vezetésével, valamint a megyei jogú városok polgármestereinek és városi sportiskolák igazgatóinak, tanárainak közös részvételével. A legutóbbi értekezletnek Szombathely adott otthont, ahol a házigazda *Dr. Ipkovich György* polgármester volt. Több ponton egybeestek a város és a NUPI utánpótlás-nevelési elképzelései, ám egyértelművé vált, hogy számos területen még sok a kidolgozandó kérdés. A megbeszélésen az atlétikai és a kosárlabda sportágfejlesztési programok helyi megvalósíthatóságát is elemezték. A sportiskolai koncepció tervezete honlapunkon: www.nupi.hu/nupinfo.htm, a márciusi és áprilisi számban olvasható.
- A NUPI programjai, így a Héraklész program, valamint a sportiskolai rendszer visszaállítása volt a témája április végén a Salgótarjánban megtartott regionális utánpótlás-nevelési konferenciának. Az észak-kelet magyarországi városi önkormányzatok és sportiskolák vezetőinek, igazgatóinak megbeszélésén a NUPI részéről *Tóth József*, a GYISM képviselőjében pedig *Tatár András* tartott előadást. A hallgatóság érezhetően kedvezően fogadta a javaslatokat, hiszen mind a Bajnokprogram, mind a sportiskolák tekintetében érintett a régió.
- **Edzőképző utánpótlás-konferenciát** rendezett a MOB a Magyar Edzők Társaságával, a TF-fel és a NUPI-val közösen. A szakmai kongresszusról következő számunkban olvashatnak.
- A KSI SE tizenegy sportágban várja a sportolni vágyó gyermekeket. Információk és jelentkezési lap a NUPI honlapján található.

NUPinfo

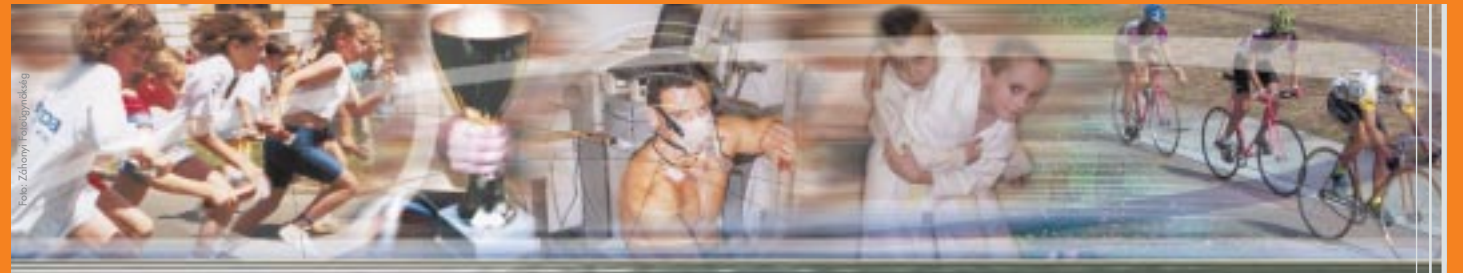
NUPinfo

Felelős kiadó: dr. Szabó Tamás, a NUPI főigazgatója
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc · Telefon: (06) 1 422 35 32 · E-mail: vasvari.ferenc@nupi.hu
Szerkesztőségi munkatárs: Pucskó József Márton · Telefon: (06) 1 422 35 31 · E-mail: pucskok.jozsef@nupi.hu
Szerkesztőség: Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet, NUPinfo Szerkesztősége
1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3. · Fax: (06) 1 422 35 44
Kiadványterv: www.reklamipar.hu/actuart

ACTUART

A NUPinfo internetes változata: <http://www.nupi.hu/nupinfo.htm>

www.nupi.hu

NUPinfo

II. évfolyam 5. szám 2003. május

A Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet lapja
a Héraklész program
és a KSI SE tájékoztató kiadványa

A tartalomról:

- Egyre népszerűbb a Héraklész Bajnokprogram ■ Sportpedagógiai koncepció II.rész ■ A felső tagozatos gyermekek és a sport IV. rész ■ Alkat- és testösszetétel az utánpótláselintél II.rész ■ Triatlon: kezdődhet a versenyszezon ■ Fialatok a csúcs felé ■ Hazaszállt a „Madár” ■ Tornászaink külföldi sikerei ■ Versenyben asztaliteniszezőink ■ Kajak-kenu Héraklész vízi felmérő ■ Evezősök lepték el az alcsiszigeti holtágot ■ Telitalálat
- Előzetes, Hírek, Aktualitások.

NUPI-prezentáció a MOB-ban

A Magyar Olimpiai Bizottság májusi elnökségi ülésének egyik napirendi pontja volt a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet beszámolója, a Héraklész program értékelése.

Tudományos igényű prezentációt tartott a Héraklész Bajnokprogramról az intézet főigazgatója. *Dr. Szabó Tamás* előadásában a többi között arra hívta fel a figyelmet: az elmúlt évben a projekt tizenhárom sportágában 969 sportolóval összesen 86 edző foglalkozott. A fiatalok a hivatalos világversenyeken tavaly 55 érmet nyertek és 166 helyezést értek el. Idén a programhoz hat újabb sportág csatlakozott, így már 1248-ra emelkedett a foglalkoztatott tehetségek, 111-re pedig edzőik száma.

A MOB főtitkára elismeréssel szövelt a Héraklész programról mint a magyar utánpótlás fellendítésének lehetőségéről. *Dr. Aján Tamás* kijelentette, hogy a NUPI – amint azt az elhangzott tények, adatok is bizonyítják – élni tudott a felkínált lehetőséggel. Javasolta, hogy a különféle felmérések és tudományos kutatások eredményeit ismertessék szélesebb körben. Rendkívül hasznosnak ítélte a táplálkozási szokásokkal kapcsolatos felmérést. Véleménye szerint a program úgy léphet előre és járulhat hozzá az utánpótlás-nevelés erősítéséhez, hogy a jelenleginél szorosabb kapcsolatot épít ki a szakszövetségekkel. Javasolta továbbá nemzetközi, elsősorban a NOB-hoz benyújtott pályázatokkal történő források felkutatását. Emellett felkérte a NUPI-t, hogy készítsen rövid bemutatkozó anyagot a június végi MOB közgyűlésre.

Nemzeti Utánpótlás - nevelési Intézet
www.nupi.hu

A GYISM sportügyekért felelős helyettes államtitkára elmondta: 2002-ben a költségvetésben nem volt elég pénz a Héraklész program megfelelő működéséhez. *Köpf Károly* szerint a tárca komoly erőfeszítéseket tett az átcsoportosítás érdekében, a működéshez több mint 900 millió forintot biztosítottak. Így vált lehetővé újabb hat sportág bekapcsolódása és megfelelő együttműködés kialakítása a KSI SE-vel. Véleménye szerint a további sikeres működéshez növelni kell a vidékiek bekapcsolódását, a regionális központok kialakításával pedig szorgalmazni kell az újabb fiatal tehetségek felkutatását.

A MOB elnöke zárszavában köszönetet mondott az előterjesztésért, a kiváló prezentációért. *Dr. Schmidt Pál* megjegyezte: annak idején a MOB által elindított Kenguru, majd Athén programok a minisztérium hathatós támogatásával töltötték be szerepüket.

(MOB-NUPinfo)

www.nupi.hu

Az alapfokú sportoktatási intézmény (sportiskola) pedagógiai koncepciójának tervezete II.rész

I. Az Alapfokú sportoktatási intézmény pedagógiai alapelvei

Az ASI pedagógiai programja – hasonlóan bármilyen más pedagógiai rendszerhez – jól elkülöníthető nevelési, oktatási és képzési területekre (feladatokra). Ennek megfelelően minden területnek megvannak a megfelelő alapelvei, amelyek irányadóként szolgálnak a fejlesztő szakemberek (pedagógusok, edzők, szülők stb.) számára. Akár tudja a fejlesztő szakember, akár nem, ezek az alapelvek léteznek és hatnak. Ha tudatosan odafigyelnek rájuk, illetve ha ezek alapján tervezik meg és végzik a fejlesztőmunkát, sokkal komolyabb eredményeket érhetnek el.

Az alapelvek felsorolása és rövid bemutatása előtt röviden értelmezzük a három pedagógiai alapkategóriát:

1. **A nevelés:** Az a tervszerű és céltudatos pedagógiai hatásrendszer, amely során a személyiség iskolai és iskolán kívüli (családi, kortárscsoport, sportiskolai stb.) szocializációs és perszonalizációs (önszocializációs) folyamatai realizálódnak. A nevelés szocializációs és perszonalizációs tevékenységei közé tartoznak például a munkakultúra, a magatartás- és viselkedéskultúra, a kommunikációs kultúra, az étkezéskultúra, a környezetkultúra, a közlekedéskultúra, az önművelési kultúra, az önismereti kultúra stb.

a) A nevelési alapelvek:

- a személyközpontúság elve,
- a humánus bánásmód elve,
- a partnerközpontúság elve,
- a sportszerű magatartás elve,
- a teljesítmény tiszteltetésének elve,
- a munka megbecsülésének elve,
- a bajtársiasság elve,
- a kooperativitás elve.

2. **Az oktatás:** Egyrészt a tanuló (sportoló) tudatos és aktív tevékenységét, másrészt pedig a tanár (sporttanár, edző) célirányos, tervező, szervező, szabályozó, értékelő eljárásait jelenti. A hétköznapi nyelven az oktatás a tanítás-tanulás folyamatát jelöli. A tanítás-tanulás nemcsak az iskolai tantárgyak ismeretanyagára korlátozódik, hanem tanítás-tanulás folyik például az edzéseken is. Természetesen az edzések során az adott sportágra jellemző speciális tanítási-tanulási tevékenységek kerülnek előtérbe.

a) Az oktatási alapelvek:

- az egyszerűtől a bonyolult felé haladás elve,
- a lassútól a gyorsabb felé haladás elve,
- a kicsitől a nagy felé haladás elve,
- az alacsonytól a magas felé haladás elve,
- a könnyűtől a nehéz felé haladás elve.

3. **A képzés:** Azt a tudatos pedagógiai fejlesztőmunkát jelenti, amikor a pedagógus, (sporttanár) vagy edző valamely tevékenység vagy tevékenységsor képesség- és/vagy készség szintű kifejlésztése érdekében intenzív gyakorlati tevékenységeket végez.

- a) A képzési alapelvek:
- az algoritmusadás elve,
  - a gyakoroltatás elve,
  - a fejlesztés elve,
  - az önkontroll elve,
  - az önkorrekción elve,
  - az önfejlesztés elve.

Lebmann László
a Pedagógiai Kutatócsoport vezetője

Tovább népszerűsödik a Héraklész Bajnokprogram

A Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet tájékoztató levelekkel, a résztvevő sportolóknak biztosított oklevelekkel és márkás sporttermékekkel igyekszik a Héraklész Bajnokprogram ismertségét és népszerűségét tovább erősíteni.

„Szeretnénk a sportolóknak tudatosítani a Héraklész programhoz tartozó érdekeit, környezetükben pedig tovább népszerűsíteni a projekt törekvéseit. Célunk, hogy egyre jobban középpontba állítsuk a fiatal tehetségeket” – mondta a Héraklész Bajnokprogram igazgatója. Tóth József hozzátette: a tavaly elindított gyakorlatnak megfelelően oklevelekkel ismerik el a fiatalok eddigi munkáját és köszönik meg a sportolók részvételét.

A program résztvevőinek emellett az Adidas-szal való együttműködés keretében Héraklész-emblémás pólót, táskát és törölközőt biztosítanak.

Újdonságnak számít, hogy a Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézet a héraklész sportolók szüleinek, egyesületi vezetőinek és iskolaigazgatóinak idén először tájékoztató leveleket küldött. Ezekben a program rövid ismertetése mellett az intézet felkérte a sportolók életét közvetlenül befolyásolókat, hogy lehetőségeikhez mérten segítsék a gyermekek pályafutását. A leveleket Jánosi György akkori gyermek-, ifjúsági és sportminiszter valamint a NUPI főigazgatója, Szabó Tamás írta alá.

B.A

Kajak-kenu Héraklész Vízi Felmérő

A tavaszi vízi alapozás első szakaszának végén, a héraklész kajakosok és kenusok kéthetes edzőtáborozáson vettek részt 2003. április 14. és 26 között.

A lány és fiú kajakosok, valamint a kenusok egy része Dunavarsányban, míg a többi kenus Győrött gyűjtötte a kilométereket. A húsvétal megszakított kilencnapos táborban átlagosan háromszáz kilométert eveztek a versenyzők.

A ciklus záróprogramja egy tíz kilométeres felmérő volt, amelynek rajtja és célja egyaránt az edzőtábor előtt volt. A távot egy, a rajttól öt kilométerre elhelyezett fordulóba megkerülésével kellett teljesíteni.

A verseny előtti összejövetelen a NUPI főigazgatója üdvözölte a sportolókat és beszélt a programról, annak lehetőségeiről és a jövőbeni tavlatokról. Dr. Szabó Tamás külön kiemelte a folyamatos tehetséggondozás fontosságát, amelyet a remélhetőleg hamarosan elinduló Csillagprogram jelenthet a fiatalok számára. Ezután a Héraklész program igazgatója méltatta a kajak-kenusok eddigi eredményeit és kérte a versenyzőket, hogy a program által biztosított feltételeket jól felhasználva a jövőben hasonlóan szerepeljenek a világversenyeken. Tóth József hangsúlyozta: a végső cél mindenképpen az, hogy minél többen elérjenek majd az olimpiáig. Végül jelképesen szakáganként egy-egy versenyzőnek átadták a héraklész okleveleket, valamint az Adidas pólót és törölközőt. Így a lányoknál Faldum Bereniké Világ -és

Európa-bajnok, a fiú kajakosoknál Járík Gergely Európa-bajnok, míg a kenusoknál Sáfrán Mihály VB-ezüstérmes vehette át az ajándékokat. A többiek a felmérő után kaphatták meg felszerelésüket.

Az ünnepség és a bemelegítés után először a kajakos fiúk, majd a kenusok, végül pedig a lányok rajtoltak. Mindhárom szakágban nagy küzdelem alakult ki a pályán, amelynek végén sokszor igen szoros volt a befutó. Az ifjúsági fiúknál négyen teljesen egyszerre futottak be, így négyes holtverseny lett az eredmény, míg a lányoknál két-három másodpercen belül tíz hajó érkezett a célba, ami hosszú távú versenyeken nagyon ritka.

Összefoglalva: a felmérő remek időjárás körülmények között zajlott, az eredmények jó támpontot adhatnak versenyzőknek és edzőknek egyaránt a további felkészüléshez.

Eredmények:

Ifjúsági:	K-1 női 1. Kozák Danusia	KSI SE	45:37
	K-1 férfi 1. Schmiéd Gábor	KSI SE	38:40
	Schenk Áron	Váci-hajó	
	Járík Gergely	KSI SE	
	Deák Márton	Építők	
	C-1 1. Metka Márton	UTE	45:04
Serdülő:	K-1 női 1. Nagy Anikó	Tiszaújváros	45:40
	K-1 férfi 1. Urbancsik Endre	Szarvas	41:31
	C-1 1. Nagy Péter	Győr	

Weisz Róbert
kajak-kenu sportági felelős

Evezősök lepték el az alcsiszigeti holtágot

A NUPI nyújtotta lehetőséggel elve a hetvenes évek óta először adódott akkora létszámú edzőtáborozási lehetősége lapátforgatóinknak, mint a tavaszi szünetben. A Bajnokprogram teljes evezős héraklész kerete, azaz ötvenöt fő – fiúk és lányok vegyesen –, valamint hat, kereten kívüli serdülő és ifjúsági korú, tizenöt-tizennyolc esztendő versenyzőnk vett részt – öt edző irányítása mellett – a Szolnok melletti Holt-Tisza vidékén megtartott edzőtáborban. A szokatlanul nagylétszámú evezős társaság olyannyira feltűnést keltett a jobbára kajakosokhoz-kenusokhoz szokott helybeliek körében, hogy „tavaszi kirajzásunk” még a városi televíziósok érdeklődését is felkeltette. A városi tévé tudósítása – nem kis örömünkre – tovább népszerűsítette sportágunkat Szolnokon.

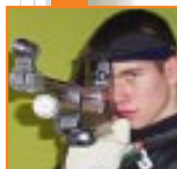
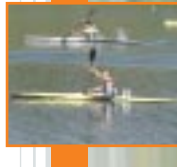
A tábornak két célja volt: formába hozás, felkészülés a verseny évadra; valamint csapatépítés, azaz a lehető legjobb csapatösszeállítások és hajóegységek kialakítása.

Telitalálat...

„Arany Titán”-ként az év ifjú sportolója címet nyerte Török Zoltán (képl.) héraklész junior puskás sportlövő bajnokunk. Május 19-én, a fővárosi Bárka Színházban megrendezett díjátadó ünnepséget a GYISM, valamint a Diák-és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete immár harmadszor rendezte meg. Idén hét kategóriában lehetett szavazni, márciusig több mint ezerkétszáz tehetséges fiatal kapott szavazatot. Zoli egyébként a magyar sportlövő válogatott színeiben nemrégiben egy Brnóban rendezett nemzetközi versenyen a légpuska hatvan lövéses versenyszámban 594/103,4 körös eredménnyel az első helyen végzett.

A NUPINFÉ következő számának tartalmából:

■ Utánpótlás-konferencia a TF-en ■ Alkat- és testösszetétel az utánpótláséletről III rész ■ Eurotalents program az asztaliteniszézőknél ■ Elemzés a Héraklész Bajnokprogram idei első félévéről ■ Lazítás bateser méteren ■ Interjú Póta Georginával ■ Hírek ■ Aktualitások.

(1.)

Kisnév Ormosi Edő
sportlövő sportági vezető

Hazaszállt a „Madár”:

„Az ökölvívás megtanított arra, hogy kordában tartsam indulataimat”

Egy klub születésnapja mindig alkalmat ad a számvetésre. Visszatekintünk eredményeinkre, egykori, mára világklasszissá vált versenyzőinkre. A KSI SE idén negyven esztendőős. *Erdei Zsolt* 1986-tól nyolc éven keresztül sportolt a KSI ökölvívójaként. *Fehér Mihály* és *Szakos József* nevelődzők két év alatt serdülő, kiváltósúlyú magyar bajnokot faragtak belőle. Utánpótlás-, majd felnőtt bajnoki címek sokasága következett; súlycsoportjában kétszer volt Európa, egyszer a világ legjobbjára, a sidney-i olimpiáról pedig bronzéremmel tért haza. Most huszonkilenc évesen, profiként a hamburgi Univerzum Box-Promotion lakója: tizenöt győzelmet – ebből tizenegy KO-t – és a WBO félnehézsúlyú kisvilágbajnoki, interkontinentális címét tudhatja magáénak, a Boxvilágszervezet ranglistáján az V. helyen áll.

„*Madár*” hűsvétra „*buzaszállt*”, lelátogatott egykori „*fészkebe*”, a KSI SE edzőtermébe, ahol „*Műi bá-val*” együtt nosztalgiztunk.

Fehér Mihály: „Makacs, nagyszájú, jóhumorú srác volt. Korosztályának akkoriban heti három edzést tartottunk, 6 hetente ötször jelent meg az edzőteremben. Szorgalma hamar beérett. KSI-s pályafutása 1992-ben, a Csanádi Árpád Általános Iskola és Gimnáziumban tett érettségi vizsgája után ért véget. Ezalatt több serdülő, ifi és junior bajnoki címet szerzett, amire igen büszkén emlékszem vissza.”

Tornászaink külföldi sikerei

2005.május 12. és 18. között a franciaországi Lanesterben – nyolc nemzet részvételével – megrendezett középiskolás tornász Világkupán a magyar héraklészes fiatalok ismét bizonyították, hogy tornasportunk továbbra is helyet követel magának a világ élmezőnyében. A fiúk versenyében a *Hídvégi Vid* (KSI SE, edzője *Laufer Béla*) és *Rácz Attila* (FTC Ybl-tervező, edzői *Zsóka Csaba* és *Bordán Csaba*) alkotta páros 98,5 ponttal az első helyen végzett, megelőzve ezzel a hazai francia pároson kívül további hat csapatot. A szerenkénti döntőkben – folytatva a remek tornát – lólengésben, korlátos és nyújtós aranyérmel, gyűrűn pedig ezüstérmel szerezték. A verseny

Versenyben asztaliteniszezőink

A 2003 nyarán megrendezendő Ifjúsági és Serdülő Európa-bajnokságra történelvi felkészülés jegyében vettek részt a Héraklész Bajnokprogram ifjúsági és serdülőkorú asztaliteniszezői a márciusi csehországi, áprilisi szlovéniai, valamint májusi spanyolországi ifjúsági nemzetközi bajnokságokon.

A csehországi versenyen (tizenöt ország) a serdülő Európa-bajnok *Jakab János* (kép1.) a legrangosabbnak számító ifjúsági fiú egyes kategóriában aranyérmel szerzett.

Ugyancsak a dobogó legfelső fokára állhatott a *Jakab János-Molnár Csaba-Molnár Krisztián* összetételű ifjúsági fiú csapat. A *Jakab János-Molnár Krisztián* (kép2.) kettős a párosok versenyében harmadik helyezést ért el.

A leányok mezőnyében a még serdülőkorú, egykor KSI színekben versenyző *Pergel Szandra* (kép3.) az ifjúsági leány páros versenyszámban szerb-montenegrói párjával a harmadik helyen végzett.

A versenyen öt ötödik-nyolcadik helyezést is elértek fiataljaink. Így a magyar ifjúsági leány „A” és „B” csapat, az *Erdeyi Szabolcs-Kaiser János* és a *Molnár Csaba-Szarka Levente* fiú páros, valamint az *Ambrus Tímea-Viki Tímea* leány páros.

A 2003. április 11-13-án húsz ország részvételével megrendezett Szlovén Ifjúsági és Serdülő Nemzetközi Bajnokságon egy ezüstérmel és hat bronzérmel szerezték a héraklészes fiatalok.

Erdei Zsolt: „Tíz éves koromban kezdtem sportolni, gyermekkoromat, személyiséget meghatározta a sport. Újpalotán laktunk, emlékszem, a piros 73 E-jelzésű busszal jártam edzésre. A téri csavargás helyett a sportot választottam. Őnfejú gyerek voltam, mindenkinek nekimentem, aki szemtelen volt. Ha a téren maradok, biztosan rossz irányba terelődött volna az életem. A KSI-ben megneveltek. Az ökölvívás megtanított arra, hogy higgadt legyek, kordában tartsam az indulataimat. Megtanított, hogy tiszteljem ellenfeletem, aki a szorítóban szemben áll velem. A sport felkészített az életre. Vesztíteni a mai napig nem tudok, de azt is meg kell tanulni. Rengeteg élmény köt a KSI-hez, az edzőtáborokhoz, a versenyekhez, edzőimhez, egykori versenyzőtársaimhoz”.

V.F.: Nem csak sportpályafutásod, hanem a beceneved is szárnnyal. Ez is a KSI-s időkből maradt rád...

E.Zs.: A „*Madár*” nevet az egyik mátraházi edzőtábor alkalmával kaptam. Meleg volt, éjjel-nappal nyitva volt az ablak, rendszeresen berepültek szobáinkba a madarak. Én voltam a „*madarász*”, aki óvtam, védtem, ettettem, szobámban tartottam a madarakat, nem hagytam, hogy a többiek megfogják, kiengedjék őket. Elneveztek Madarásznak, majd Madárnak...

A KSI SE újabb negyven évére sok „*kismadarat*”, Madárnak pedig azt kívánom, minél később tanuljon meg vesztíteni!

Vasvári Ferenc

legmagasabb pontszámát, 9,55 pontot *Hídvégi Vid* ért el lólengésben. Fiataljaink sikere különösen értékes, hiszen e két versenyzőnk a jövő év tavaszán megrendezendő ifjúsági Európa-bajnokságra készül.

Ifjúsági válogatottunk többi tagja ezidőben Sepsiszentgyörgyön román – magyar ifi egyéni és csapatversenyen, valamint Szentgyörgy kupa nemzetközi korosztályos versenyen vett részt. Fiatal utánpótlásunk ez utóbbi versenyen remekül szerepelt, hat arany-, három ezüst- és öt bronzéremmel térhettek haza.

Kovács István
torna sportági vezető

Pergel Szandra a serdülő leány egyesben ért el második helyezést. A versenyen a *Jakab János-Molnár Krisztián-Szarka Levente* (kép4.) ifjúsági fiú csapat, az *Ambrus Tímea-Nyitrai Anita-Viki Tímea* ifjúsági leány csapat, a *Pergel Szandra-Varga Tímea* összetételű serdülő leány csapat, *Ambrus Tímea* ifjúsági leány egyesben, *Zombori Dávid* serdülő fiú egyesben és *Li Bin* serdülő leány egyesben állhatott a dobogó harmadik fokára.

Ötödik-nyolcadik helyezést ért el *Jakab János* az ifjúsági fiú és *Vajda Viktor* a serdülő fiú egyes versenyszámban, valamint a serdülő fiú „A” és „B” csapat.

A május 8. és 11. között Spanyolországban megrendezett Ifjúsági és Serdülő ITTF asztalitenisz körverseny új csillaga a tizenhét esztendőős, háromszoros serdülő Európa-bajnok *Jakab János*. A magyar versenyző – aki egyben a hazai ifjúsági rangsor vezetője – a döntőben a korosztályos Európa-bajnok német *Süwt* győzte le megszerezve így az aranyérmel, továbbá *Molnár Krisztián*nal az oldalán a párosok versenyében a harmadik helyen végzett. *Pergel Szandra* egyéniben, valamint *Varga Tímea* oldalán egyaránt ezüstérmel szerzett.

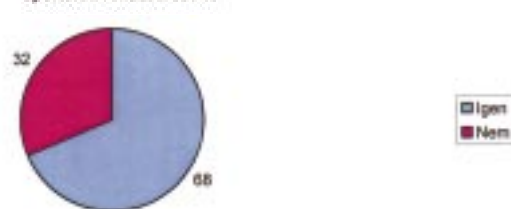
Lajtai Krisztof
asztalitenisz sportági vezető

A felső tagozatos gyermekek és a sport IV. rész

Miért hagyták abba a sportolást?

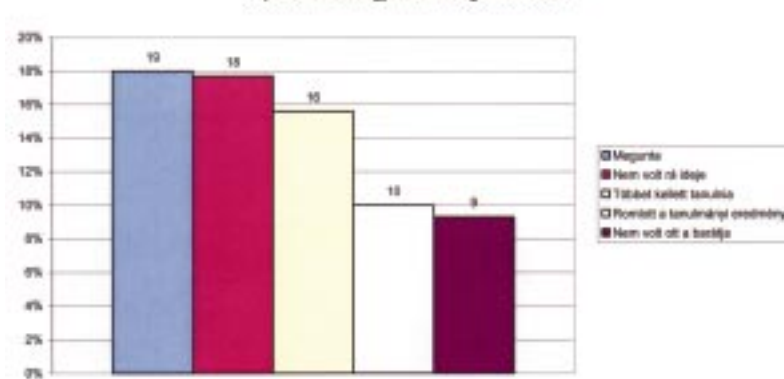
A felmérés idején már nem sportoló gyermekek döntő többsége (csaknem 70%-a) sportolt korábban, csak valamilyen oknál fogva abbahagyta a sportolást.

Sportolt-e rendszeresen?

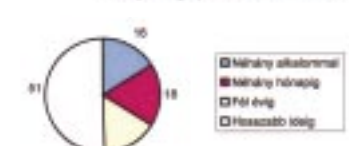

Miért hagyták abba a sportolást? Nézzük az okokat:

A sportolás abbahagyásának öt legfontosabb oka

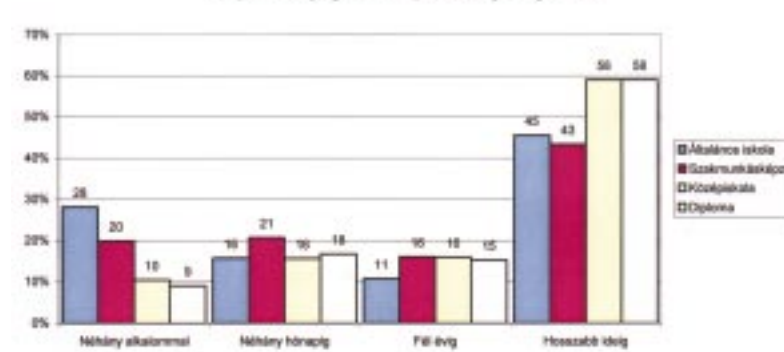

Mennyi ideig sportolt rendszeresen?

Összehasonlítva a gyermekek sportolási idejének a hosszúságát és az anyagi eszközökkel való ellátottságukat, megállapítható, hogy a jobb anyagi helyzetű családi környezetből érkező és a magasabb iskolai végzettségű szülőkkel rendelkező gyermekek hosszabb ideig sportolnak, mint a szegényebb és képzetlenebb környezetből érkező társaik. (Az anyagi javakkal nagyon rosszul ellátott családokban élő, korábban sportoló gyermekek közül 18%-a csak néhány alkalommal sportolt, az edzőket fél évnél tovább csak 44%-uk látogatta. E két érték az anyagi javakkal nagyon jól ellátott családokban 6, illetve 65%.) Tehát láthatjuk, hogy a családok anyagi és kulturális tőkével való ellátottsága befolyásolja mind a sportolás megkezdését, mint pedig a sportolással töltött idő hosszát.

A sportteljesítmény hosszúsága az anyagi helyzetük alapján

Adatok: „A bátrányos helyzetű gyermekek és a sport” című kutatásból

A felmérés időpontja: 2001. október – 2002. március

A felmérésben részt vett gyermekek száma: 2140

Kutatásvezető: Dávid János

Projektfelelős: Pataki Zsolt

Kovács Árpád
az NSKI szociológusa

Alkat és testösszetétel az utánpótláselitnél II. rész

A testtömeg rendkívül fontos jelzője a gyermekek fejlettségi állapotának. A különböző sportágakban azonban a testtömeg szöveti összetételének ismerete is igen fontos, hiszen ez alapján kapunk képet a sportolók mozgatórendszerének tömegbeli arányáról, a belső szervek össztömegéről és a tartalékolt zsír mennyiségéről. Ezeknek az arányoknak, valamint az edzési folyamat intenzitásváltozásainak pontos ismerete tenné lehetővé, hogy a humánbiológiai adatok az edzés tervezésének folyamatába szervesen beépüljenek.

A Héraléksz program keretén belül vizsgált sportolók adatait a *Drinkwater – Row* féle négykomponensű antropometriai módszerrel dolgoztuk fel. Az adatokat elemezve az a tendencia állapítható meg, hogy a nagyobb abszolút méretekkal és testtömeggel bíró sportolók testösszetevői is nagyobbak az átlagos sportolókénál. Egyedül a tornászok adatai bizonyultak kisebbnek a normaadataknál.

A relatív testösszetevők közül elsőként a csonttömeget elemezzük. A csontokból felépülő támasztóváz nélkül lehetetlen volna a test tartása és a mozgás. A csontok hosszanti növekedése a serdülés középső szakaszában, a csontkéreg vastagodása pedig a késő pubertásban eredményez jelentős csonttömegnövekedést.

A csontszövet nemcsak mennyiségében gyarapodik, hanem minőségileg is változik. Az egyre növekvő terhelésnek megfelelően a csontok belső szerkezete átalakul. A rendszeres igénybevétele serkenti az ásványi anyagok beépülését. Mindez azt eredményezi, hogy a csont egyre szilárdabbá válik.

A csontrendszer fejlesztésének optimális időszaka a serdülőkor, ebben az életkori szakaszban kell megszerezni a csont fő tömegét és megfelelő szerkezetét. Erre azok a sportágak a legalkalmasabbak, ahol a sportoló a saját testtömegével dolgozik.

A Héraléksz programban szereplő sportolók relatív csonttömege életkoruknak megfelelően az átlagos tartományban helyezkedik el. A futók, ugrók és kosárlabdázók átlagosnál kisebb, a közdősportok képviselőinek a középtértéknél nagyobb csontozata valószínűleg szelektációs előnyt jelent és a sportágra való válogatást tükrözi. Az úszók, a triatlonosok és a vízilabdázók szintén valamivel kevesebb csonttömeggel bírnak az átlagos sportolónál, valószínűleg azért, mert nem kell hordaniuk saját súlyukat a sporttevékenység közben. A tornászok jelentik a kivételt; csonttömegük lényegesen nagyobb a többi csoportnál.

A sportolók csontrendszerében a gyermekkortól végzett sporttevékenység hatására működési alkalmazkodás figyelhető meg. Az úszóknak és a vízilabdázóknak igen erőteljes a váll- és mellkasrégiója, arányaiban nagyobb a mellkasuk térfogata, mint más sportágak képviselőinek. A kajakosok felkarcsontja szélesebb a standard értékénél, a tornászok felső végtagjának csontjai pedig a testtömeg tartása miatt igen robusztusak.

Az ábrán az izomtömeg értékeit a testtömeg százalékában tüntettük fel. Az ábrán lévő számok a percentilis

értékeket mutatják. A 25. és 75. percentilis között találjuk az átlagos variációterjedelmet. A 25. percentilis alatt található érték az átlagosnál kevesebb izomtömeget utal. A 10. percentilis alatt helyezkednek el azok a csoportok, akiknek igen kevés az izomtömegük. Hasonlóan, a 75. percentilis felett találhatók az átlagosnál nagyobb mennyiségű izomtömeggel bírók, illetve a 90. percentilis értéke felett a nagytömegű izomzat dominálja a testet.

A sportolók adatait tanulmányozva megállapíthatjuk, hogy vázizomtömegük arányaiban meglehetősen mérsékelt. Az átlagok a normál variációterjedelem alsó felében, a 25. és az 50. percentilis értékek között helyezkednek el. Kivételt képeznek a dobók, az ökölvívók, a vívók és a vízilabdázók, akiknek átlagai a 10. percentilis alatt találhatók.

A serdülés idején a fiúknál az életkor és az érés függvényében mintegy négy százalék izomtömeg növekedéssel lehet számolni. A spontán biológiai fejlődésből adódó izomtömegváltozás tehát az edzőmunkát támogatja. A fejlettségi, érettségi szint ismeretében az is megállapítható, hogy az itt vizsgált sportolók közül csak az ökölvívóknál, a kosár- és kézilabdásoknál, az úszóknál, a triatlonosoknál, a cselgáncsosoknál és a tornászoknál képzelhető el jelentősebb spontán összetevőmódosulás a mozgatórendszer javára. A többi csoport már az igen intenzív izomgyarapodási szakasz végén van. E sportágak esetében a fiatalok még jelentős mértékben növelhetik abszolút izomtömegüket, a mozgatórendszer részarányának jelentősebb növeléséhez azonban náluk már valószínűleg csak az edzőmunka lehetősége adott.

A serdülés idején belső szerveink tömege is gyorsan gyarapodik. A többi szerv növekedése mellett a sportolóknál különösen a légzési és keringési rendszer intenzív fejlődése figyelhető meg. E szervek tömege arányaiban legnagyobb az állóképességi sportolóknál, a vízi- és a kosárlabdázóknál, valamint a tornászoknál és a futóknál. Ez azt jelzi, hogy e sportágakban nemcsak a mozgató szervrendszer optimális adaptációja következik be, hanem valószínűleg olyan jelentős alkalmazkodási folyamatok is végbemennek a belső szervekben, főként a légzési és keringési rendszerben, amelyek a testszerkezet proporciójában is kifejezésre jutnak.

Láthatjuk, hogy a normál gyermekekre jellemző fejlődési folyamatok mellett a sportolóknál az edzőmunka hatására jól definiált alkalmazkodási folyamatok is bekövetkeznek a testösszetevőkben.

A korábbi tanulmányunkban feltettük azt a kérdést, hogy vajon az elit utánpótláskorú fiatalok hol tartanak testük formálásában. Erre azt válaszolhatjuk, hogy e sportolók mozgatórendszerének testtömegbeli részaránya jelentősen meghaladja a nem sportolókéét és a sporttevékenységhez, valamint speciálisan az adott sportághoz való alkalmazkodás jelei is jól megfigyelhetők náluk.

További kérdésünk arra vonatkozik, hogy miért találunk csak mérsékelt relatív izomtömeget e sportolók testösszetételében.

Pápai Júlia,
Trézsnai Zsófia

Triatlon: Kezdődhet a versenyszezon

Triatlonosaink túl vannak a felkészülési szezonon.

Sportágunk egyik fellegrájában, Tiszaújvárosban, a május elején megrendezett Klub Csapat Országos Bajnoksággal, majd az ezt követő napon az idei első ranglista versennyel megkezdődik a triatlon versenysorozat.

Azzal, hogy a triatlon tavaly bekerült a Héraléksz programban szereplő sportágak közé, óriási lehetőséget kapott a magyar sportvezetéstől ez a rendkívül érdekes, izgalmas, ugyanakkor hihetetlenül nehéz sportág. Bár a szövetség támogatásával több évvel ezelőtt elkezdődött egy koncepciózus utánpótlás-nevelési program, pénzühiány miatt meghiúsulni látszott minden abbéli reményünk, hogy valóban fel tudjunk zárkózni a világ élvonalához. A Héraléksz program új reményeket keltett bennünk, amivel teljes erőnkkel élni is szeretnénk.

A tavalyi felkészülésünk jól sikerült, de számos nehézséggel küzdöttünk, főként a kerékpáros felkészítéssel kapcsolatban. Szinte megoldhatatlan feladatnak tűnt, hogy az ötvenhárom héralékszes sportolót képességei és céljai szerint a legjobb tudásunk szerint tudjuk felkészíteni kerékpárra.

Idén januárban a két rendkívül eredményes úszáscentrikus edzőtáborunk után – a tavalyi tapasztalatokat felhasználva – a kerékpáros edzőtáborozásban is két csoportra bontottuk versenyzőinket. Így a junior, valamint a legjobb ifi versenyzőink már március elején kerékpározhattak. A két hetes edzőtáborban 3 + 1-es rendszerben dolgoztak a sportolók, napi három edzéssel. Bár sajnos az influenza nem kerülte el a tábor, a versenyzők többsége el tudta végezni mindazokat az alapozó jellegű kerékpáros feladatokat, amiket tavaly nem sikerült maradéktalanul végrehajtanunk.

Fiatalok a csúcs felé...

A Héraléksz Bajnokprogram és a Magyar Judo Szövetség támogatásával, a serdülő fiú válogatott edzőtáborban vehetett részt Kecskeméten 2003. április 16. és 19. között. Ez volt az utánpótlás korosztályú fiú versenyzőknek első komolyabb, közös és ami igazán fontos: nagy létszámú edzőtábor. A közös munkában huszonnégy szakosztály mintegy hatvan serdülő korcsoportú versenyzője vett részt. Vendéglátónk, a kecskeméti Hírös Judo Klub hathatós segítségével négy napon keresztül, nyolc edzéssel készülhettek fiataljaink nagyszerű körülmények között. A *Bóbi Gyuláról* elnevezett sportszarnok felszereltsége tökéletes megfelelt az előre eltervezett munka magas szintű végrehajtásához. Amire szükségünk is volt, hiszen ne feledjük, e korosztály versenyzői között vannak reményeink szerint azok, akik méltóképpen képviselhetik hazánkat a 2012-es, vagy a 2016-os nyári olimpiai játékokon! Az edzőtábor megnyitóján nagy örömmre megjelent a Héraléksz Bajnokprogram igazgatója, *Tóth József*, az MJSZ szakmai alelnöke, *dr. Hetényi Antal* és Kecskemét sportigazgatója, *Gavaldi István*, akik biztató szavaikkal indították „újtárra” a közös munkát. Az edzések programját a korosztálynak megfelelő sportágspecifikus feladatok és gyakorlatok alkották. Nagy részben a judo technikai elemei kerültek előtérbe, de nem maradhattak el a játékos randorik és az ellentmondást nem tűrő küzdelmek sem. A fiatal ver-

A fiatalabb ifi és serdülő versenyzők kerékpáros edzőtáborozását áprilisban tartottuk, ahol az első táborhoz hasonlóan az alapozó munka elvégzése volt a legfőbb cél, persze számos technikai feladattal tarkítva. Reméljük, hogy az elvégzett kerékpáros munka a korosztályos nemzetközi versenyeken is megmutatkozik, csakúgy, mint a budapesti Duatlon Gálán, ahol a 88-as születésű *Kovács Zsófi* a felnőtt nők között második helyezést ért el, de a még nála is fiatalabb *Kostyál Ágrika* is remekül versenyzett.

Idén nagyon hamar nemzetközi megméretetésre kerül sor.

A június elején Kaposvárott megrendezett válogató verseny után június 19-én Carlsbad-ban lesz a Junior Európa-bajnokság, ahol Magyarországról négy fiú és négy lány versenyző indulhat az egyéni küzdelmekben, majd 22-én kerül sor az öt-öt fős csapat Európa-bajnokság küzdelmeire.

Am az ifik sem pihenhetnek a babérjaikon, hiszen számukra az ETU július 19-én Győrött rendezte meg a Váltó Európa-bajnokságot.

S hogy mennyit is ér a Héraléksz támogatása az utánpótlás-nevelésben, arra apró adalék, hogy az idei első Felnőtt Országos Bajnokságot, a sprint duatlont, az az első éves felnőtt *Pocsai Balázs* nyerte meg, aki tavaly még Héraléksz válogatott volt.

Reméljük, hogy a mostani héralékszesek is szép eredményekkel örvendeztetnek majd meg!

Zubornyákné Verrasztó Gabriella
triathlon sportági vezető

senyzők mentalitása, a feladatokhoz való pozitív tanulás vágya és figyelme biztatóan hatott ránk, és óriási erőt ad az előttünk álló célok eléréséhez. Bátran kijelenthetjük: a csapatépítés elkezdődött, ráleltünk értékeinkre, és a „*csiszolatlan gyémántokat*” tovább kell finomítanunk ahhoz, hogy az elkövetkezendő évekre biztosítani tudjuk sportágunk nemzetközi sikerességét.

Az edzőtáborban elvégzett nagyszerű munkát bizonyítja versenyzőink sikeres szereplése a IX. Budapest Kupán. A május 3-án rendezett megméretetésen tíz ország mintegy kétszázharminc korosztályos judósa vetélkedett egymással a győzelemért, ahol minden súlycsoportban magyar sikereknek tapasztalható a közönség. A Héraléksz Bajnokprogram tagjai közül első helyezést ért el *Kriszán Szabolcs* (UTE) és *Szlezák János* (Oroszlány), második helyen végzett *Zámbari Bence* (BHSE), valamint bronzéremmel térhetett haza *Holló Zolt* (Oroszlány) és *Támár Tíbor* (MVSC). Ezekkel a sikerekkel a hátunk mögött folytathatjuk közös munkánkat, hiszen rátermettségünket idén novemberben a törökországi Antalyában, a serdülő VK-án kell újból bizonyítani.

Práizler Gábor
a KSI SE serdülő fiú keretedzője